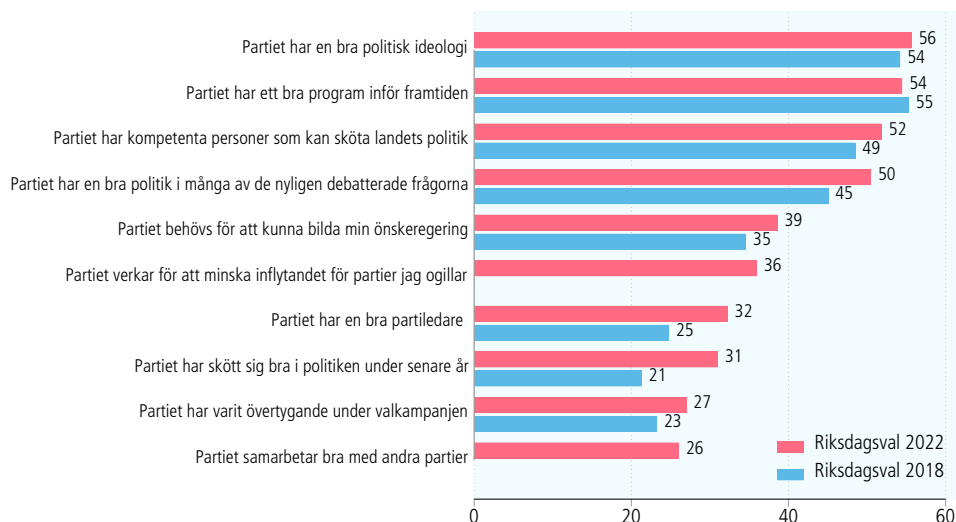

Väljarna motiverar sitt partival

När det är dags att gå till vallokalen för att ge sin röst till ett parti kan det finnas flera skäl som motiverar ens partival. I Valundersökningarna ber vi väljarna att ange hur viktiga de anser att olika skäl är för deras val av parti. Detta kan sedan analyseras för att förklara valarbeteende i olika grupper och studera förändringar över tid.

I figur 1 framgår det att partiernas ideologi och partiprogram var det allra viktigaste skälen till partival bland väljarna både 2018 och 2022. En majoritet av väljarna nämner dessa skäl som viktiga. Det stärker bilden av ideologiskt röstande väljare. Vid valet 2022 angav däremot en större andel att det är partiernas politik i de mest debatterade frågorna, att partiet har en bra partiledare eller att partiet har skött sig bra som ett av de absolut viktigaste skälen jämfört med 2018. Det överensstämmer med analysen i kapitlet [Partiledarna](#) i [Väljarna och valet 2022](#) att väljare tillskriver partiets prestationer och partiledarna större betydelse för partivalet idag än tidigare.

Figur 1 De tio vanligaste skälen som uppges som "ett av de absolut viktigaste" för partival i riksdagsvalen 2018–2022 (procent)

Källa: Valundersökningen 2018 och Valundersökningen 2022.

Kommentar: Figuren visar andelen väljare som anger att respektive skäl var "ett av de absolut viktigaste skälen" för partival i riksdagsvalet 2018 och i riksdagsvalet 2022. Undersökningen 2022 omfattar 16 möjliga skäl, medan undersökningen 2018 omfattar 14. I figuren visas endast de 10 vanligaste skälen. Frågeformuleringen var: "Hur viktiga är/för följande skäl för ditt val av parti?". Svarkategorierna var: "Ett av de absolut viktigaste skälen"; "Ganska viktigt skäl"; "Inte särskilt viktigt skäl" samt "Inte alls viktigt skäl". Endast personer som har röstat ingår i analysen. Antal svarande i analysen är 3737 år 2018 och 4114 år 2022. Läs mer om viktiga skäl för partival på [Valforskningsprogrammets](#) hemsida i boken [Väljarna och Valet 2022](#), kapitel 22: "[Viktiga skäl till partival](#)" och i tidigare [faktablad 2024:11](#).

Tabell 1 Andelen som uppger samtliga undersökta skäl som viktiga i riksdagsvalet 2018–2022 (procent).

	2022	2018
Partiet har en bra politisk ideologi	56	54
Partiet har ett bra program inför framtiden	54	55
Partiet har kompetenta personer som kan sköta landets politik	52	49
Partiet har en bra politik i många av de frågor som debatterats nyligen	50	45
Partiet behövs för att kunna bilda min önskeregering efter valet	39	35
Partiet verkar för att minska inflytandet för partier jag ogillar	36	
Partiet har en bra partiledare	32	25
Partiet har skött sig bra i politiken under senare år	31	21
Partiet har varit övertygande under valkampanjen	27	23
Partiet samarbetar bra med andra partier	26	
Partiet är ett stort parti och har därför bra möjlighet att genomföra sin politik	23	19
Partiets politik är till fördel för mig personligen	19	17
Partiet är det minst dåliga alternativet	19	17
Jag brukar alltid rösta på partiet	14	16
Jag känner mig som anhängare av partiet	10	10
Partiet har bra riksdagskandidater på valsedeln i min valkrets	10	7
Partiet är ett litet parti som riskerar att hamna under 4-procentsspärren	6	5
Personer i min närmaste omgivning sympatiserar med partiet	3	3
Antal svarande:	3737	4114

Källa: Valundersökningen 2018 och Valundersökningen 2022.

Kommentar: Tabellen visar andelen väljare som anger att respektive skäl som "ett av de absolut viktigaste skälen" för partival i riksdagsvalet 2018 och i riksdagsvalet 2022. "Hur viktiga är/var följande skäl för ditt val av parti?". Svarskategorierna var: "Ett av de absolut viktigaste skälen"; "Ganska viktigt skäl"; "Inte särskilt viktigt skäl" samt "Inte alls viktigt skäl". Endast personer som har röstat ingår i analysen. Antal svarande i analysen är 3737 år 2018 och 4114 år 2022. Läs mer om viktiga skäl för partival på [Valforskningsprogrammets](#) hemsida i boken [Väljarna och Valet 2022](#), kapitel 22: [Viktiga skäl till partival](#) och i tidigare [faktablad 2024:11](#).